

KATUS. 2024. aastast kehtib Eestis uus katuseehitusreeglite ehk lamekatuste standard EVS 920-5:2023, mis sisaldab uusi mõisteid, materjale ja paigaldustehnoloogiaid. Standard esitab põhjalikumaid nõudeid aurutõkkele ja soojustusele, sisaldab lamekatuste kukkumiskaitse lahendusi ning päikesepaneelide paigalduse nõudeid.

Uus lamekatuse standard karmistab soojustuse ja päikesepaneelide paigalduse nõudeid

Tartu Ülikooli IT-keskus Delta Tartu linnas.

Palamuse lasteaed Nukitsamees Jõgevamaal.

Palamuse COOP Jõgevamaal.

RMK büroohoone Tartu linnas.

«Nagu kõik meie ümber, on aastate jooksul muutunud ka nõuded ehituskvaliteedile ja materjalidele. Nii oli see, 2015. aastast pärit lamekatuste esimene standard juba selgelt ajale jalgu jäänud,» räägib Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liidu liige, lamekatuseid ehitava katusefirma OÜ Evari Ehitus juht Rein Kala. Kui OÜ Evari Ehitus enam kui 30 aastat tagasi lamekatuste paigaldamisega alustas, jõudsid ehitajad Kala sõnul toona pigem nõukogudeaegsetest normidest ja standarditest. «Kuna materjali nappis ja kvaliteetseid materjale polnudki tegelikult saada, ei pööratud katuste soojustusele eriti suurt tähelepanu. Seda polnud ka otseselt vaja, sest hoonete kütmiseks vajalik kütus oli odav ja seda jagus,» meenutab ta. 1990. aastatel hakati vaatama lääne poole ja mõisteti, et isegi meist soojemas kliimas on katustel soojustust üle kolmandiku rohkem, rääkimata soojusmaterjali kvaliteedist. Lamekatuste ehi-

tamisel hakati Eestis aluseks võtma naaberriigi Soome katuseehitusnorme. Ent oli selge, et Eesti vajab kohalikke olusid arvestavaid omaenda katuseehitusreegleid. Algas põhjalik eeltöö normide ühtlustamiseks ja nõuete loomiseks ning 2015. aastal ilmus Eesti esimene lamekatuse standard. «Nüüd, üheksa aastat hiljem valmis standardi uuenuud ja mahukam versioon, kus on lisaks sisu süstematiseerimisele ja loogilisemale ülesehitusele täpsustatud ja lisatud termineid ja jooniseid ning tehitud parandusi ja antud varasemate nõuete põhjalikud selgitused,» tutvustab Kala. «Kui katuseehituses järgitakse tänapäevaseid standardeid, võib tellija olla kindel, et tema ehitist saab kvaliteetse ja kauakestva katuse. Standard aitab ka eri osapooltel, nagu projekteerija, ehitaja, tellija ja järelevalve, leida ühest dokumendist nõuded ja soovitud hea lamekatuse ehitamiseks.» Standard esitab senisest selgemad nõuded aurutõkke-

le ja soojustusele ning käsitleb põhjalikult bituumen-, plast- ja kummirullmaterjalist katuseid, samuti vedelplastist, pööratud, käidavaid, liiklusega koormatud, haljas- ehk rohekatuseid. Sealjuures on täiesti uued standardi osad kummirullmaterjalid, vedelplast ja pindpaigaldised. Standard määratleb, kui kaua peab hoone kestma, rõhutades vajadust valida vastavalt sellele materjalid. Samuti toonitab standard uuesti lamekatuse tavapärase kallet, milleks on vähemalt 1 : 40, ja lubatud kõrvalekalde, mis on kuni 5 mm meetri kohta. Suur muutus toimus soojustuses: polüstüreenplaatide maksimaalne suurus lamekatustes kasutamiseks on mitte enam 1250 x 1500 mm, vaid soovitatavalt 1250 x 1000 mm. Survetugevusega seonduvalt on loodud koormusklassid. Eraldi käsitletakse PIR-plaate ja nende lõikamist. Täpsustatud on mõisteid difusioon, õhutus ja tuulutusruum. Sademevee äravoolus on kõigis tavapä-

Põltsamaa hooldekodu Jõgevamaal.

FOTOD: OÜ EVARI EHITUS

rastes kanalisatsioonisüsteemides lubatud kokku-lahku käivate liidete asemel katusetarindisest horisontaalsüsteemides keevitatud liited, liited surve- või pressklambritega või muhviidde katuselehtiga ühendamiseks. Lisaks on täpsustatud katuselehtri asetsemise sügavus/madaldus. Standard sisaldab lamekatuste kukkumiskaitse lahendusi ja pindpaigaldiste, seal-

hulgas päikesepaneelide paigalduse nõudeid. Päikesepaneelide lamekatusele paigaldamise üks peamine element nii katusepaneelide kavandamisel, projekteerimisel, paigaldamisel kui ka ohutul hooldamisel on kukkumiskaitse süsteem ja/või piirde. Kui paigaldada päikesepaneel servast kaugemale kui kolm meetrit, on tarvis rajada kukkumist takistav süsteem ehk pollari/trossi la-

hendus. Servale lähemale kui kolm meetrit paigaldades tuleb ühemeetrise piirde abil rajada kukkumist ennetav süsteem. Lisaks elektriga seotud küsimustele on veelgi enam fookuses katusel viibimise turvalisus, katusematerjalide tööiga ja muud olulised tegurid. Lamekatuseks nimetatakse kokkuleppeliselt katuseid, mille kalle on 1 : 10 või sellest väiksem, ja need on üldjuhul kaetud rullmaterjaliga või muu katkematu hüdroisolatsiooniga. Standard EVS 920-5:2023 on mõeldud juhendamiseks lamekatuste paigaldajatele, üldehitajatele, materjalide tootjatele, projekteerijatele, arhitektidele, ehitusjärelevalvele, ekspertidele ja lõpptarbijatele. **Eestis on loodud standardid enamikule katusematerjalidele ja -tüüpidele, tutvuge nendega!**

LISAINFO
www.evariehitus.ee